

advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
aanleg jachthaven Marina te Stellendam

20 augustus 1996

800-27

ISBN 90-421-0085-0
Utrecht, Commissie voor de milieu-effectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de minister van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
d.t.v. de directeur Zuidwest
de heer R. Woudstra
Postbus 1167
3300 BD DORDRECHT

uw kenmerk
DZW96972/PvdB/sw

uw brief
d.d. 18 juni 1996

ons kenmerk
U552-96/Vn/Jm/800-28

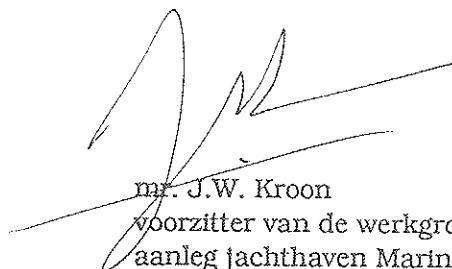
onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport aanleg jachthaven Marina te Stellendam

doorkiesnr.
(030) 234 76 50

Utrecht,
20 augustus 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de aanleg jachthaven Marina te Stellendam. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

mr. J.W. Kroon
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
aanleg jachthaven Marina te Stellendam

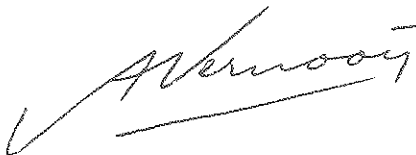
Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
aanleg jachthaven Marina te Stellendam

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
aanleg jachthaven Marina te Stellendam,

uitgebracht aan het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij directie Zuidwest
door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

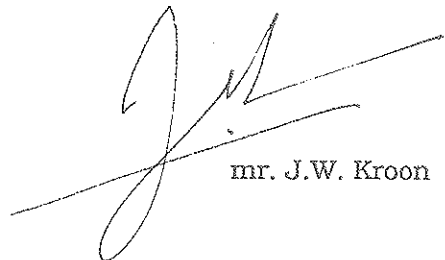
de werkgroep m.e.r. aanleg jachthaven Marina te Stellendam

de secretaris

drs. A.L. Vernooij

de voorzitter

mr. J.W. Kroon

Utrecht, 20 augustus 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	2
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	3
2.1 Probleemstelling en doel	3
2.2 Besluitvorming	3
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	4
3.1 Algemeen	4
3.2 Alternatieven	5
3.3 Compensatie	5
4. Bestaande milieutoestand en milieugevolgen	6
5. Vergelijking van alternatieven	7
6. Leemten in kennis	7
7. Evaluatieprogramma	8
8. Vorm en presentatie	8
9. Samenvatting van het MER	9

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 juni 1996, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 116 d.d. 20 juni 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Initiatiefnemer W.S.V. Scheelhoek heeft het voornemen het volledig voltooen van de aanleg van de jachthaven Marina Stellendam met maximaal 450 ligplaatsen. Om de vigerende bestemming 'recreatie-watersport' voor het gehele plangebied te realiseren is intrekking van de aanwijzing tot staatsnatuurmonument voor een gedeelte van het monument noodzakelijk. Intrekking van deze wettelijke beschermde status voor een deel van het staatsnatuurmonument is m.e.r.-plichtig.

De Commissie adviseert in het MER met name aandacht te schenken aan de volgende punten:

- de gevolgen van de aanleg van de jachthaven voor de bestaande natuurwaarden.
- de milieugevolgen van de uitdieping van de jachthaven en de toepassing van de specie in het project, waarbij ondermeer de verontreinigingsgraad van de specie aan de orde moet komen.
- mogelijkheden voor natuurontwikkeling cq. een goede landschappelijke inpassing aan de oostzijde van de jachthaven. Daarbij kunnen varianten voor deze landschappelijke inpassing worden ontwikkeld, zodanig dat tevens uitvoering wordt gegeven aan compensatie van aantasting van bestaande natuurwaarden.
- de mogelijke maatregelen om (illegale) betreding of andere vormen van verstoring van het natuurreservaat vanuit de nieuwe jachthaven tegen te gaan.

Gezien de achtergrond van dit project lijkt het de Commissie in algemene zin verder aanbevelenswaardig het MER beperkt te houden, zowel in omvang als in de te behandelen milieu-aspecten.

1. INLEIDING

Initiatiefnemer W.S.V. Scheelhoek heeft het voornemen het volledig voltooiën van de aanleg van de jachthaven Marina Stellendam met maximaal 450 ligplaatsen, conform het vigerende bestemmingsplan "Havens van Stellendam". Om de vigerende bestemming 'recreatie-watersport' voor het gehele plangebied te realiseren is intrekking van de aanwijzing tot staatsnatuurmonument noodzakelijk voor een deel van het monument.

Intrekking van deze wettelijk beschermde status voor een deel van het staatsnatuurmonument is m.e.r.-plichtig op grond van het Besluit m.e.r., Lijst C, artikel 19.

Bevoegd gezag in deze procedure is de minister van Landbouw, Natuur en Visserij. Per brief van 18 juni 1996 (zie bijlage 1) stelde het bevoegd gezag de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen voor de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER). De openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure vond plaats in Staatscourant 116 van 20 juni 1996 (zie bijlage 2).

De belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Formeel heeft de m.e.r.-plichtige activiteit slechts betrekking op een oppervlakte van ruim 0,5 ha die de uiterste westpunt vormt van het natuurmonument Scheelhoek. Het betreffende plangebied maakt onderdeel uit van het totale, reeds goedgekeurde plan voor de aanleg van de jachthaven Marina. De Commissie adviseert daarom in algemene zin het MER in omvang te beperken en toe te spitsen op mogelijkheden om ten eerste het verlies aan natuur te minimaliseren en/of te compenseren en ten tweede verstoring van het aangrenzende natuurgebied vanuit de jachthaven tegen te gaan.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Het doel van dit advies is om de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen. Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Probleemstelling en doel

In het MER volstaat in grote lijnen een beschrijving van de probleemstelling en het doel zoals deze in de startnotitie zijn opgenomen.

In het MER dient nader aandacht besteed te worden aan de doelgroep: op welke categorie jachten richt de jachthaven zich. Informatie hieromtrent dient te worden verschaft teneinde een inschatting te kunnen maken van de optredende verstoring in het aangrenzende natuurgebied en de te nemen maatregelen om verstoring te minimaliseren. Relevant is daarbij ook aan te geven welke faciliteiten op de wal zullen worden gerealiseerd (in de zin van al dan niet recreatiemogelijkheden op het terrein zelf).

2.2 Besluitvorming

In § 6.2 van de startnotitie worden de belangrijkste beleidsdocumenten genoemd. In het MER moet van deze documenten worden aangegeven welke gebiedsspecifieke, richtinggevende uitspraken dan wel besluiten in de onderhavige documenten zijn opgenomen voor het studiegebied voor de aspecten natuur, recreatie en landschap.

De huidige ruimtelijke situatie van de jachthaven en omgeving dient in het MER nader te worden verhelderd voor de volgende aspecten:

- huidige en toekomstige eigendomssituatie. Betrek daarbij de reden van de verkoop door Domeinen van met name de oostelijke randzone;
- beheerssituatie voor de diverse gebiedsdelen. Door wie wordt de oostelijke randzone van het jachthaventerrein in de toekomst beheerd (zie ook § 3.2);
- planologische situatie; wat houdt de bestemming groenvoorziening in in het vigerende bestemmingsplan; hoe verhoudt dit zich tot de gedachte natuurlijke inrichting van de oostelijke begrenzing?

In de startnotitie wordt in § 1.1 verwezen naar een Koninklijk Besluit uit 1984 waarin het bestemmingsplan "Havens van Stellendam" is goedgekeurd. In het MER dienen de overwegingen van dat besluit nader te worden toegelicht.

Het besluit waarvoor het MER is opgesteld en de overheidsinstantie die dit besluit zal nemen, moet worden vermeld. Tevens kan worden beschreven volgens

welke procedure en welk tijdpad dit geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken.

Tot slot moeten de besluiten die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren zijn aangegeven. Daarbij is verder van belang om aan te geven wat de relatie is tussen de onderhavige procedure, die moet resulteren in een besluit ex art. 21 Natuurbeschermingswet, en de vergunningverlening voor functieverandering van het gedeelte "groenvoorzieningen" ingevolge de Natuurbeschermingswet.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit moet worden beschreven voor zover van gevolgen voor het milieu sprake is.

Een beschrijving dient te worden gegeven van de voorgenomen inrichting van de totale jachthaven en de gewenste capaciteit. Aandachtspunten daarbij zijn:

- een beknopte beschrijving van de uitgangspunten van het plan en van de algehele terreininrichting;
- een nadere onderbouwing van het ruimtebeslag en van de situering van in het bijzonder het parkeerterrein en het opslagterrein;
- een nadere onderbouwing van de functie, de ontwerpuitgangspunten en de uitvoering (vormgeving) van de dam om de haven. Beschrijf hierbij de relatie met de bestaande grintdam langs de oever van de Scheelhoek: welke lengte zal hiervan worden verwijderd, en hoe wordt door de nieuwe constellatie de stroming/waterversing in de strook langs de Scheelhoek beïnvloed? In tegenstelling tot wat in de startnotitie (pagina 9) wordt voorgesteld, acht de Commissie het wel wenselijk om rekening te houden met plannen om de sluizen in de Haringvlietdam (gedeeltelijk) te openen; aangegeven dient te worden op welke wijze deze plannen van invloed zijn op het ontwerp¹.

Een meer gedetailleerde beschrijving dient te worden gegeven van noodzakelijk grondverzet door:

- eventuele uitdieping van de haven. Beschrijf hierbij de hoeveelheid, de samenstelling (korrelgrootteverdeling) en de kwaliteit (verontreiniging) van de grond;
- benodigde grond voor de aanleg van de dam rondom de haven. In het MER dienen de mogelijkheden te worden beschreven voor een zodanige uitvoering dat kansen voor natuurontwikkeling kunnen worden benut.

Beschrijf de totale tijdsduur van de grondwerkzaamheden en de periode waarin de werkzaamheden uit milieu-oogpunt het beste kunnen worden uitgevoerd.

---

¹ Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2 en 3.

3.2 Alternatieven

In het MER dienen, conform het voorstel in de startnotitie, de volgende alternatieven te worden beschreven:

- het nulalternatief en het nulplusalternatief, conform de in de startnotitie (§ 4.2) voorgestelde aanpak.
- het voorkeursalternatief, conform de in de startnotitie (§ 4.4) voorgestelde aanpak.
- het meest milieuvriendelijke alternatief (mma). Het meest milieuvriendelijke alternatief moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
  - het moet realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
  - het moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu;
  - het moet gericht zijn op het zo veel mogelijk voorkomen van nadelige milieugevolgen, dan wel het behalen van een maximale milieuwinst.

Op onderdelen van de voorgenomen activiteit kunnen varianten worden ontwikkeld. Varianten kunnen onderdeel uitmaken van verschillende alternatieven. De volgende aspecten dienen naar het oordeel van de Commissie in varianten te worden belicht:

- de mogelijkheden voor natuurontwikkeling bij de aanleg en het beheer van de dam/bufferzone. Besteed tevens aandacht aan het toekomstig beheer en onderhoud van de bufferzone (door wie en hoe?).

Daarnaast dient te worden aangegeven hoe in het planontwerp en in het beheer van de jachthaven is uitgegaan van het 'voorzorg-principe', dat wil zeggen het voorkomen van ongewenste effecten (met name verstoring van de Scheelhoek) door een 'uitgekiend' ontwerp:

- de mogelijkheden om verstoring en verontreiniging bij de aanleg van de jachthaven te minimaliseren.
- mogelijke inrichtingsmaatregelen om de uitstraling van de jachthaven naar het natuurgebied te minimaliseren (zoals geluidemissie, visuele effecten, lichtemissie en verstoring door betreding). Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een dwarsprofiel van de dam waarbij de kruin moeilijk toegankelijk is en waarbij een voetpad aan de binnenzijde van de dam is gesitueerd; aanmeren aan de buitenzijde van de dam (bijvoorbeeld door surfers en/of kleine vaartuigen dient door een goed ontwerp te worden tegengegaan²).
- maatregelen om verontreiniging van water en bodem van de jachthaven (zoals bijvoorbeeld door olie lekkage bij werkzaamheden of door parkeren) te voorkomen.

---

2 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

3.3 Compensatie

Door de realisatie van de voorgenomen activiteit kunnen, zelfs indien wordt gekozen voor het meest milieuvriendelijke alternatief, natuurwaarden verloren gaan. Op grond van het Structuurschema Groene Ruimte dienen in het MER de mogelijkheden te worden beschreven om de verloren gegane natuurwaarden te compenseren in de nabijheid van de huidige locatie door het ontwikkelen van nieuwe natuur die zo mogelijk vergelijkbaar is met de aangetaste natuurwaarden.

De Commissie adviseert bij dit project primair te zoeken naar compensatiemogelijkheden aan de oostzijde van de jachthaven, waarbij aansluiting gezocht kan worden bij het beheerplan van het totale natuurreservaat Scheelhoek. Mocht dit niet mogelijk zijn dan kan mogelijk ingehaakt worden op plannen voor natuurvorming ten zuidoosten van Scheelhoek³].

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN MILIEUGEVOLGEN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de autonome ontwikkeling hiervan moeten worden beschreven als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten (referentiesituatie). Daarbij is de autonome ontwikkeling de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd maar waarbij wel rekening wordt gehouden met eventuele effecten van voltooide en lopende ingrepen en ingrepen die als gevolg van reeds vastgelegd beleid worden voorzien.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet aangegeven worden of de effecten tijdelijk of permanent zijn, ophefbaar of onomkeerbaar, of ze zich afspelen op korte of op lange termijn, in hoeverre er cumulatie (versterken of uitdoven van effecten) kan optreden en of er sprake is van positieve effecten.

In de startnotitie wordt in hoofdstuk 5 een overzicht gegeven van de belangrijke milieu-aspecten. De Commissie adviseert tot een verdere inperking van de te behandelen milieuaspecten. Daarbij is een onderscheid te maken tussen de

---

3 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 3.

aanlegfase en de gebruiks- en beheersfase. Hieronder is deze nadere inperking uitgewerkt.

Aanlegfase

De beschrijving van de milieugevolgen door de **aanleg** kan zich beperken tot:

- bodem en water. De milieugevolgen van grondverzet bij het ophogen en uitbaggeren. Voor de baggerwerkzaamheden dient de aandacht zich te richten op: de gevolgen voor de waterkwaliteit door baggerwerkzaamheden, het seizoen waarin gebaggerd worden (in verband met eventuele verstoring), de hoeveelheid gebaggerd sediment, de kwaliteit (verontreinigingsgraad) en de mogelijkheden voor toepassing cq berging van het sediment.

Voor de ophogingswerkzaamheden dient de aandacht zich te richten op de milieuhygiënische kwaliteit van het ophoogmateriaal, de samenstelling van de grond die in de dam rondom de haven wordt toegepast in relatie tot de gewenste natuurontwikkeling op en langs deze dam.

- natuur. De beschrijving dient zich te richten op de aantasting en/of kwaliteitsverlies van waardevolle biotopen, inclusief eventuele barrièrewerking door de aanleg (versnippering).

Gebruiksfase

De beschrijving van de milieugevolgen door het **gebruik** kan zich beperken tot:

- natuur. De beschrijving dient zich te richten op de verstoring in en langs het natuureservaat Scheelhoek ten gevolge van geluidhinder, betreding en visuele hinder.

5.

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen, voor zover relevant, de financiële aspecten van de alternatieven worden betrokken om de realiteitswaarde van de alternatieven beter te kunnen beoordelen. Dit is in het kader van de milieu-effectrapportage echter niet verplicht.

6. LEEMTEN IN KENNIS

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd.

Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het bevoegd gezag moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma op stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en om zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- het MER beknopt te houden;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- eventueel kaartmateriaal te voorzien van een leesbare ondergrond met de gebruikte topografische namen en een duidelijke legenda.

9.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming, inclusief de belangrijkste waarden van het milieu in het studiegebied;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- het resultaat van de vergelijking van de alternatieven (zo mogelijk in tabelvorm).

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
aanleg jachthaven Marina
te Stellendam

(bijlagen 1 t/m 4)

(groen)

BIJLAGE I

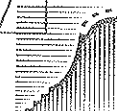
Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 juni 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Directie Zuidwest

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingediend op	19 JUNI 1996
nummer	1010-96
dosier	800-11,2,3(7x)
kopie naar	Sc/Pres/Bib/

Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

landbouw, natuurbeheer
en visserij

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		DZW96972/PvdB/sw	18 juni 1996
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Startnotitie MER Marina Stellendam		078-6395416	diverse

Geachte heer/mevrouw,

Namens de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij doen wij u hierbij toekomen een door de Watersportvereniging Scheelhoek ingediende startnotitie. De startnotitie is op 6 juni 1996 ontvangen.

Initiatiefnemer W.S.V. Scheelhoek heeft het voornemen het volledig voltooien van de aanleg van de jachthaven Marina Stellendam met maximaal 450 ligplaatsen, conform het vigerende bestemmingsplan "Havens van Stellendam". Om de vigerende bestemming 'recreatie-watersport' voor het gehele plangebied te realiseren is gedeeltelijke intrekking van de aanwijzing tot staatsnatuurmonument door de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij nodig. Ingevolge de Wet milieubeheer dienen de milieu-effecten van de onttrekking zichtbaar gemaakt te worden in een milieu-effectrapport alvorens een beslissing over de intrekking kan worden genomen.

Burg. de Raadsingel 69
Postbus 1167
3300 BD Dordrecht
Telefoon: 078-6395495
Fax: 078-6395499

Als bevoegd gezag in deze procedure doe ik u hierbij toekomen de startnotitie en bijbehorende stukken (in zeventvoud). Ik verzoek u om een advies uit te brengen voor de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport. Ik wil u verzoeken dit advies uiterlijk 22 augustus uit te brengen, zijnde negen weken na de voorgenomen publicatie in de Staatscourant van 20 juni 1996.

Voor nadere informatie kan contact opgenomen worden met mw. P.W.H.L. van den Brand van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Zuidwest, tel. 078-6395416.

Hoogachtend,
de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
namens deze,
de directeur Zuidwest, R. Woudstra

P.O.

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 116 d.d. 20 juni 1996

Ministerie LNV

**Startnotitie Aanleg Marina
Stellendam; milieu-effect-
rapportage gedeeltelijke
intrekking van de aanwijzing
Staatsnatuurmonument
Scheelhoek c.a.**

De minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij maakt bekend dat op 6 juni 1996 een startnotitie is ingediend door de Watersport Vereniging Scheelhoek, Postbus 67 te Stellendam. De startnotitie MER Marina Stellendam is opgesteld in het kader van het voornemen van de W.S.V. Scheelhoek om de aanleg van de jachthaven Marina Stellendam met maximaal 450 ligplaatsen volledig te voltooien. Om de vigerende bestemming 'recreatie-watersport' te realiseren is gedeeltelijke intrekking van de aanwijzing van 'Scheelhoek c.a.' tot staatsnatuurmonument nodig.

Ingevolge de Wet milieubeheer dienen de milieu-effecten van de onttrekking zichtbaar gemaakt te worden in een milieu-effectrapport alvorens een beslissing over intrekking van een staatsnatuurmonument door de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij kan worden genomen. De minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is het bevoegd gezag in het kader van de milieu-effectrapportage.

Terinzagelegging

De startnotitie en bijbehorende stukken liggen vanaf 1 juli tot en met 26 juli 1996 ter inzage bij de Afdeling Algemene Zaken van gemeentehuis Goedereede, Tramlijnweg 2 te Goedereede, op werkdagen van 8 tot 12 uur en van 13 tot 17 uur, alsmede op donderdagavond van 17 tot 19 uur.

Insprekers kunnen in deze fase hun mening kenbaar maken over de gewenste inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport. Opmerkingen kunnen tot en met 26 juli 1996 schriftelijk worden ingediend bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Zuidwest, Postbus 1167, 3300 BD Dordrecht.

Voor nadere informatie kan contact opgenomen worden met mw. P.W.H.L. van den Brand van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Zuidwest, tel. 078-6395416.

Dordrecht, 18 juni 1996.

*De minister van Landbouw Natuurbe-
heer en Visserij,
namens deze,
de directeur Zuidwest, R. Woudstra.*

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Watersportvereniging Scheelhoek

Bevoegd gezag: Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Zuidwest

Besluit: intrekking status beschermd natuurmonument ingevolge de Natuurbeschermingswet

Categorie Besluit m.e.r.: C19

Activiteit: De watersportvereniging Scheelhoek heeft als voornemen het volledig voltooiën van de aanleg van de jachthaven Marina Stellendam met maximaal 450 ligplaatsen. Om het plan volledig te kunnen realiseren is intrekking van de wettelijke beschermde status voor een klein deel (ruim. 0,5 ha) van het natuurmonument Scheelhoek noodzakelijk.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 20 juni 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 20 augustus 1996

Bijzonderheden:

De Commissie adviseert in algemene zin het MER in omvang te beperken en toe te spitsen op mogelijkheden om ten eerste het verlies aan natuur te minimaliseren en/of te compenseren en ten tweede verstoring van het aangrenzende natuurgebied Scheelhoek vanuit de jachthaven tegen te gaan.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. J.W. Beijersbergen

mr. J.W. Kroon (voorzitter)

drs. R.H.D. Lambeck

Secretaris van de werkgroep: drs. A.L. Vernooij

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	960701	het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Goedereede	Goedereede/ Ouddorp (ZH)	960729
2.	960709	Ministerie van Verkeer & Waterstaat directie Zuid-Holland	Rotterdam	960729
3.	960726	Vereniging Natuurmonumenten	's-Graveland	960731